

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(27–28 листопада 2024 року)

Харків 2024

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

Д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри спеціалізованих комп'ютерних систем

В. І. Мойсеєнко,

канд. техн. наук, доцент Л. А. Клименко

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

КЕРУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЮ МОТИВАЦІЄЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальновідомим є вплив мотивованості здобувачів вищої освіти на результати навчання. Практика спілкування з молоддю показує, що дехто з часом втрачає інтерес, а отже, і рівень мотивованості до освітнього процесу. Це пояснюють різними причинами, однак основним є помилка в первинному виборі спеціальності внаслідок необізнаності, невиправданих очікувань, дитячих уявлень про майбутню професію.

Але велика кількість здобувачів свідомо вибрали спеціальність, яка їм не подобається, за якою вони ніколи не будуть працювати в майбутньому.

Це відбувається внаслідок чинної системи державного замовлення на фахівців. Саме цей підхід цілком доцільний, але за сучасних умов дуже часто призводить до зворотного результату. Досить часто на бюджетні місця подають заяви для того, щоб отримати освіту безкоштовно, не вдаючись у деталі майбутньої професії. Очевидно, що такий здобувач не має наміру глибоко вивчати навчальний матеріал.

У той же час чинна система організації освітнього процесу орієнтована апріорі на вмотивованого здобувача.

На нашу думку, частковим вирішенням цієї проблеми є поділ навчального матеріалу і системи оцінювання знань на окремі блоки, які відрізняються рівнем складності. Достатньо мати три рівні: базовий, середній, вищий (рис. 1).

Відповідно до наведеної блок-схеми доцільно поділяти і освітній матеріал і систему оцінювання знань здобувачів.

Зважаючи на специфіку залізничного транспорту, пов'язану з безпекою руху поїздів, базовий рівень підготовки працівника має гарантувати саме безпечну експлуатацію об'єктів її інфраструктури.

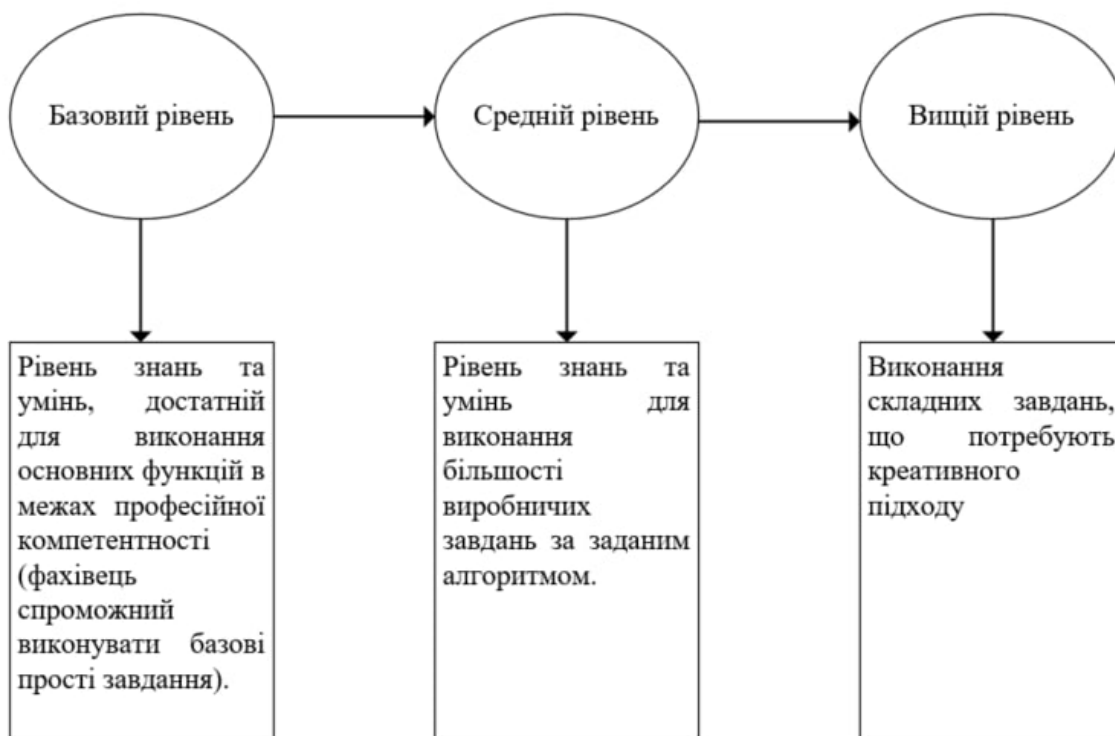

Рис. 1. Блок-схема поділу рівнів знань та умінь фахівця

У процесі навчання за такої організації здобувач залежно від власних уподобань і життєвих планів вибирає рівень, який він бажає опанувати.

При цьому необхідно абсолютно чітко визначати критерії оцінювання знань на кожному рівні, перелік навчального матеріалу з кожної дисципліни. Фактично за такого підходу навчання відбувається від простого до складного, і кожен може самостійно визначати потрібний йому рівень знань та умінь.

Досвід про індивідуальну освітню траєкторію мають Німеччина, США та Франція [1].

За рахунок такого підходу здобувач має вільно вибирати власну навчальну траєкторію і власну мотиваці..

1. Індивідуальна освітня траєкторія: що це та навіщо? URL: <https://osvitoria.media/experience/indyvidualna-osvitnya-trayektoriya-shho-tse-ta-navishho/>.

2. Про Освіту: Закон України. URL: [https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/company.nsf/0/65627B6D4CE1121AC22582CF003084A6/\\$file/zakon_ukrainy_pro_osvitu.htm](https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/company.nsf/0/65627B6D4CE1121AC22582CF003084A6/$file/zakon_ukrainy_pro_osvitu.htm).